

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner YILDIZ tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını, Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince saygılarımla arz ederim.

Sakine ÖZ

Manisa Milletvekili

Maden kaynaklarının aranma, geliştirilme ve işletilme aşamalarında jeolojik etüdlerin yeterince yapılmadığı, bu nedenle madenlerin gerçek potansiyellerinin tespit edilemediği, uygun tesislerin kurulamadığı için üretim kaybına yol açıldığı iddiası, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın "Soma İş Cinayeti/İş Kazası Raporu"nda da savunulmaktadır.

Maden yataklarında ekonomik ve güvenli üretim yapılabilmesi adına temel jeolojik özellikler arasında sayılan tektonik, jeoteknik, minerolojik ve jeokimyasal verilerin tespitinde yarar vardır. İşletmenin öncesinde, jeolojik parametrelerin uluslararası standartlara uygun biçimde yapılmasının, üretim yapılacak açık ocak, yeraltı ocak ya da yeraltı işletmesinde uygulanacak yöntemler ve alınacak güvenlik önlemlerinin belirlenmesi açısından büyük önemi vardır. Ne var ki, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası'nın raporuna da yansıdığı üzere, ülkemizdeki maden işletme alanlarında yapılması gereken kapsamlı tektonik ve jeokimyasal çalışmalar, maden işletmecileri tarafından, çoğunlukla, "gereksiz ve detay" çalışmalar olarak görülerek işletmelerin risk içerisinde çalışmasına zemin hazırlanmaktadır.

İşletme öncesinde ayrıntılı jeoloji etüdlerinin ve metan, karbondioksit gazının hangi kırık sistemlerini takip edebileceğinin tespiti yoluyla güvenlik önlemlerinin alınması ise olası maden facialarına karşı atılabilecek kritik adımlardandır. Dünya çapında maden uzmanları ve sendikaların, meslek odalarının da sürekli paylaştığı üzere, maden kazaları "önlenebilir" niteliktedir. Bunun için, üretim yapılan ocaklarda düzenli ve günlük "jeoteknik parametreler" in uluslararası standartlara uygun formlarla takibi ve risk unsurunun değerlendirilmesi gerekmektedir. Ülkemizdeki maden işletmelerinde yaşanan faciaların en önemli nedenlerinin heyelan, kayma, blok devrilmesi, göçme gibi tümüyle önlenebilir hareketlerden kaynaklandığı hatırlanırsa, günlük üretimin planlanması ve işçilerin güvensiz bölgelerdeki risk ortadan kaldırılana kadar çalışmaya sevk edilmemesi gibi unsurların bu "jeoteknik parametreler" ölçüsünde değerlendirilmesi önemlidir.

Buna göre;

- 1- Ülkemizdeki maden ocaklarında düzenli ve günlük "jeoteknik parametreler" in uluslararası standartlara uygun formlarla takibi ve risk unsurunun değerlendirilmesi hususunda izlenen yasal mevzuat nedir?
- 2- İşletmelerin "jeoteknik parametreleri" nin günlük olarak toplanması ve değerlendirilmesi hususundaki kamu denetimi yapılmakta mıdır?
- 3- Soma-Eynez mevkiinde, 13 Mayıs 2014'te yaşanan maden faciasının öncesinde, iş yerinde düzenli parametre değerlendirmesi yapılmış mıdır; en son kayda alınan "jeoteknik parametre" nin tarihi nedir, böyle bir parametre varsa içeriği nedir?
- 4- Facianın yaşandığı gün ve faciaya yakın tarihlerde, maden ocağındaki kaza ve yanma riskini, göçme ve ısınma, gaz hareketi, fay kırık ve çatlakların izlenmesi yönünde bir raporlama ve değerlendirme, işletmecisi firma tarafından kayda alınmış mıdır; TKİ'nin bu konuda bir çalışması olmuş mudur?
- 5- Soma-Eynez'deki madende yaşanan maden faciasının jeoteknik parametreleri, Bakanlığınızın tespitlerinde ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın denetim raporlarında dikkate alınmış mıdır?
- 6- 12/8/2014 tarihinde, Zonguldak-Dilaver Mahallesi'nde, Erci Madencilik'e ait maden ocağında yaşanan göçükten önce, şirket mühendisleri tarafından hazırlanmış bir "jeoteknik parametre" değerlendirilmesi var mıdır?